

Overgave op commando

Door: Jay van Rijsoever en Loekas van der Molen

Klas: h4b

Inhoudsopgave

1. Flaptekst
2. De eerste zin
3. Samenvatting
4. Personages
5. Quotes
6. Thematiek
7. Motieven
8. Motto
9. Opdracht
10. Informatie auteur
11. Titelverklaring
12. Structuur & Perspectief
13. Decor
14. Stijl
15. Slotzin
16. Beoordeling
17. Recensies
18. Vijf vragen

1. Flaptekst

Schelvis groeit op onder de rook van de staalfabriek in een dorp aan de kust. De fabriek of het distributiecentrum: dat zijn de keuzes voor later. Het is werk op plekken zonder ramen, gedicteerd door de klok. Maar Schelvis droomt van een ander lot: niet langer een dienaar zijn, maar een meester.

Lukt het Schelvis om los te breken? Hoe radicaal moet je daarvoor zijn? Overgave op commando gaat over het verschil tussen mensen die hun lot mogen kiezen en mensen die hun lot moeten ondergaan. Over dorpelingen en dagjesmensen. Over hoe geweld zo terloops gepleegd wordt – als het de ander raakt. En over meeuwen. Een carnavaleske, satirische, heftige, grote, kleine roman over klasse en lotsbestemming.

2. De eerste zin

"Aan mijn voeten, de zee."

3. Samenvatting

Aan mijn voeten, de zee dat was de eerste zin van het boek waarin je leest over Schelvis haar leven ze is ongeveer 17 jaar oud en woont in een klein dorpje met een fabriek waar mensen werken. Het dorpje ligt aan de zee. Schelvis zit samen met haar 4 vrienden op een "speciale school" voor kinderen die niet kunnen leren. Ook moest ze elke zondag afval prikken, maar dat vond ze niet zo erg ze vond het logisch en makkelijk werk. Ze is verliefd op Jeremy, een van haar vrienden waarmee ze vaak zoek de verschillen mee speelt. Jeremy was zijn broer verloren in een auto-ongeluk nadat hij en Pim gingen joyriden. Schelvis, Jeremy, Celine, Duncan (andere 2 vrienden) gingen op leiding van Jeremy wraak nemen op Pim die het auto-ongeluk wel had overleefd. S'navonds braken ze in bij Pim stopte ze een kussensloop en neemde hem in een bakfiets mee naar "de wildernis". Dat was een oud vervallen gebouwtje bij het spoor die Jeremy en zijn broer zo hadden genoemd, want toen ze jong waren speelde ze daar vaak. Eenmaal bij de wildernis aangekomen speelde ze een spel met Pim iedereen mocht Pim één ding laten doen en hij mocht niet weigeren. Schelvis koos ervoor om Pim het hele spoor af te lopen op zijn blote voeten Na een lange tocht vond Jeremy het mooi geweest, hij was van gedachten veranderd. Hij vond het een vreselijke daad van Schelvis want Pim had haar nooit wat aangedaan. Terug bij de wildernis draaide Jeremy helemaal om en beveelde Pim om een wapen te kiezen om Schelvis mee te slaan. Hij koos de hamer. Schelvis was zo klaar met het dorp dat ze naar de stad reed met een trein. Waar ze een aantal weken dakloos was totdat ze bij Ruud mocht intrekken Ruud gaf haar een kamer in ruil dat hij aan haar mocht zitten. Schelvis vond een baan bij Sophie in de bediening van haar restaurant. Het leven zag er weer beter uit voor Schelvis na weken dakloos te zijn geweest, totdat er een chique klant bij Sophie's restaurant komt. Schelvis morste rode wijn over zijn witte hond heen en de chique man ging uit zijn plaat en eiste dat Schelvis het schoon ging boenen. Sophie gaf haar snel een doek aan om het schoon te boenen maar nadat de man op haar neerkeek rende Schelvis weg. Naar het huis van Ruud. Zo kwam haar baan tot een einde. Eenmaal opzoek naar een nieuwe baan kwam ze Tanja tegen Tanja werkte als schrijver. Ze kreeg dagelijks honderden mails binnen en had geen tijd om ze te lezen dus nam ze Schelvis aan om haar mails te lezen. Schelvis kwam erachter dat schrijvers heel veel boze mails krijgen de meeste gooide ze weg, maar opgeven moment ging ze op lucratieve wijze boze mails terugsturen naar de mensen die een boze mail hadden gestuurd. Ook de baan bij Tanja duurde niet lang Schelvis had wat geld gespaard en verliet Ruud en zei tegen Tanja dat ze er klaar mee was en geen mailtjes ging beantwoorden.

Ze zat in de metro waar ze Majorie leerde kennen ze bedelde in de metro om geld. Ze ging langs iedereen en keek ze recht in de ogen aan toen ze om geld vroeg dit werkte goed. Majorie zag Schelvis de hele dag lang in de metro zitten en kwam er achter dat Schelvis ook dakloos was. Ze nodigde Schelvis uit in de woongroep en Schelvis leefde daar en vond weer werk als schoonmaker bij de slager wat haar goed beviel want het was simpel net als vroeger elke zondag vuil prikken in het park. Alles leek weer beter te gaan met Schelvis totdat haar dierenvrienden huisgenoten erachter kwam dat ze bij de slager werkte. Schelvis werd vastgebonden en kreeg een kussensloop over haar hoofd, net zoals ze met Pim hadden gedaan en Majorie en haar vrienden rijden naar een gebouw in het bos, net zoals Pim. Waarbij een van Majorie vrienden Schelvis hetzelfde spel geven als Jeremy, Schelvis, Duncan en Celine Pim gaven. Ze mochten allemaal 1 ding zeggen wat ze moest doen en ze mocht niet weigeren, maar voor hun had het spel een naam. Overgave op commando. Gelukkig voor Schelvis was daar Majorie die tegen haar vrienden zei dat ze haar gewoon los moesten laten want anders waren ze volgens haar even schuldig aan dierenleed. De vrienden van Majorie stemde er mee in. Schelvis kreeg weer een zak over haar hoofd en werd losgelaten in de stad. Schelvis had de stad wel gezien en nam de trein terug naar haar dorp. Haar door de zee gecontroleerde dorp.

4. Personages

Hoofdpersoon: **Schelvis**

1. Bijpersoon: **Jeremy**, schelvis is verliefd op Jeremy totdat Jeremy haar verraad.
2. Bijpersoon: **Celine**, vriendin van schelvis totdat zij samen met Jeremy en Duncan Schelvis verraad.
3. Bijpersoon: **Duncan**, vriend van schelvis totdat zij samen met Jeremy en Celine Schelvis verraad.
4. Bijpersoon: **Ruud**, hij geeft Schelvis een kamer in zijn huis nadat ze dakloos naar de stad was vertrokken.
5. Bijpersoon: **Sophie**, Zij gaf Schelvis een baantje in het restaurant totdat Schelvis het verprutste en wegrende.
6. Bijpersoon: **Tanja**, Zij gaf Schelvis haar ze baantje om haar mails te beantwoorden totdat Schelvis geen zin meer had.
7. Bijpersoon: **Majorie**, leerde Schelvis stelen en gaf haar onderdak bij haar woongroep.

Schelvis ontwikkelt van een gehoorzame dorpeling naar een avontuurlijke ontdekker van de stad. Ze begint heel rustig en neemt alles van iedereen aan. Ze doet alles voor Jeremy, maar zodra ze verraad wordt verandert ze. Toen ze de trein pakte en naar de stad ging ging ze overleven. Na een aantal weken dakloos te zijn viel ze weer een beetje in het oude patroon ze liet zich aanranden door Ruud en volgde bevelen op in het restaurant van Sophie. Ze raakte het avontuurlijke van de stad kwijt en ging weer terug naar dakloos weg van Ruud weg van Tanja zodat ze geen bevelen meer hoefde te volgen. Bij de woongroep van Majorie voelde ze zich vrijer dat ging een aantal weken goed, totdat die erachter kwamen dat ze bij de slager werkte. Dat waren angstige momenten, maar bij de slager had ze wel iets geleerd. Dat ze houdt van simpele dingen en ze ging terug naar het door zee geheersde dorp.

5. Quotes

1. "De isolatie van de buitenwereld geeft mij en mijn soortgenoten een zekere vrijheid. We bepaalde onze eigen kleren, de kleur van onze haardracht en zelfs het volume van onze lichaamsgeuren. We staken piercings in onze wangen, oren en tepels. Onze armen versierden we met tatoeages van wolven en draken. Wanneer het zomer werd scheerde we onze schedels in een bijzonder patroon."

Quote 1 laat zien dat de schrijver heel beeldend schrijft en de personages bijzondere gedachten hebben.

2. "In de verte hoorde je altijd de zee, die machtig was. De zee heerste over ons allemaal, met name over onze longen en kelen, en eens in de zoveel tijd legde ze ons het zwijgen op."

Quote 2 laat zien dat ze zich als onderdaan van de zee voelde en dat iedereen om de zee heen leefde.

3. "Ik zou nog steeds kunnen verdrinken, dacht ik, maar nee: dit werd niet het einde van mijn verhaal. Ik weigerde een zin in de regionale krant te worden, daar was ik te trots voor, en bovendien is mijn naam voor een dergelijke dood te raar. *Schelvis verdrinkt.*"

Quote 3 laat zien dat je vanuit Schelvis haar gedachten denkt en vanuit Schelvis leest.

6. Thematiek

Er zijn verschillende thema's in het boek Overgave op commando.

Avontuurlijkheid is hiervan de grootste. Want zodra Schelvis klaar is met het dorp, gaat ze op avontuur naar de stad met niks op zak. Een ander thema is de zee, dit komt ook vaak terug in het boek en volgens Schelvis heeft de zee de controle over het dorp. Radicale beslissingen is ook een thema in het boek. Schelvis verzint van de een op de andere dag dat ze gaat stoppen bij Sophie, weggaat bij Ruud, en Tanja op een ochtend ook verlaat. Net zoals Jeremy die de ene minuut Pim wil straffen, maar de andere minuut een hamer geef aan Pim om Schelvis te bewerken. Het laatste thema is uiterlijk. Schelvis praat ook over haar eigen uiterlijk. Ze heeft blauw haar en door Pim heeft ze een grote wond op haar wang die gedurende het boek geneest.

7. Motieven

1. De zee, dit komt héél vaak terug in het boek met verwijzingen. Ook de hoofdpersoon Schelvis verwijst vaak terug naar de zee, wat volgens haar het machtigste is wat er is. Haar naam heeft er ook mee te maken.
2. Het spel Overgave op Commando, dit komt twee keer terug in het boek en een derde keer in de titel. Bij dit spel wordt er één slachtoffer als “gestrafte” genomen. Iedereen die meedoet aan het spel verzint 1 opdracht die de gestrafte niet mag weigeren.
3. De fabriek in het dorp, de fabriek is datgene waar het dorp om draait. Ondanks de rook geeft de fabriek hoop op een baan voor de inwoners van het dorp.

8. Motto

This is a chain for you babe...
Babe, it goes around your throat...

Now yield to me...
That little bit of love that you have...

-- Chelsey Minnis, Poemland

9. Opdracht

Dit boek bevat geen opdracht.

10. Informatie auteur

Algemene Informatie

Nadia de Vries is de auteur van dit boek. Zij is geboren in Heemskerk op 30 maart 1991. Op jonge leeftijd werd bij haar een zeldzame auto-immuunziekte vastgesteld, wat leidde tot langdurige ziekte en sociale isolatie. Deze ervaringen beïnvloedden haar latere werk. Ze volgde een opleiding tot apothekersassistente en studeerde later aan de Universiteit van Amsterdam, waar ze in 2020 verhoogde, door een proefschrift over de politieke betekenis van online afbeeldingen van overleden lichamen. Naast haar academische werk is ze actief als schrijver en dichter, en publiceert ze in zowel Nederlands als Engels.

Biografie

Nadia de Vries is schrijver, dichter en cultuurwetenschapper. Ze schrijft in zowel het Nederlands als het Engels. Haar werk verschijnt in literaire tijdschriften zoals *nY*, *De Gids* en *Vrij Nederland*. Ze treedt regelmatig op in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten.

Schrijfcarière

Kleinzeer, een waarin Nadia de Vries schrijft over lichamelijke en geestelijke kwetsbaarheid. Het is een persoonlijk en confronterend boek dat veel indruk maakte binnen de Nederlandse literatuur.

11. Titelverklaring

Overgave op commando is een spel in het boek, bedoeld om wraak te nemen op of de controle te nemen over iemand. Iedereen die meedoet mag de gestrafte 1 opdracht geven. De gestrafte mag deze opdracht niet weigeren. Schelvis geeft opdrachten, maar is later in het verhaal zelf ook slachtoffer.

12. Structuur & Perspectief

Het perspectief is altijd vanuit Schelvis. Het boek bestaat uit hoofdstukken waarbij elk begint met "Onze held". Na deze woorden lees je waar het volgende hoofdstuk over gaat in nette woorden. Elk hoofdstuk duurt ongeveer 10 bladzijden. Er zijn niet veel moeilijke woorden in het boek, maar het leest niet heel makkelijk door het beeldende schrijven.

13. Decor

Het verhaal begint in het dorp waar Schelvis opgroeit samen met haar vrienden. De plaatsen/ruimtes daar zijn haar huis, zoek-de-verschillen-machine, de fabriek, het strand met de zee, Pim's huis en de wildernis. Zodra Schelvis naar de stad reist met de trein zijn er andere omgevingen. Eerst is ze dakloos en slaapt ze op straat, maar meer is er niet echt omschreven over de omgeving. Voor de rest heb je het huis van Ruud, Sophie's restaurant, Tanja's kantoor, Majorie's woongroep, de slager en het afgelegen huis.

14. Stijl

Nadia de Vries heeft een bijzondere schrijfstijl. Ze schrijft heel beeldend met veel bijvoeglijke naamwoorden. Ze verwijst heel vaak terug naar de zee in het boek. Ook laat ze haar personages onverwachte dingen doen. Dingen die je normaal niet zo snel zult doen, zoals drie keer in korte tijd je baan verlaten. Er zit niet echt een diepere laag in het boek, maar het is wel origineel.

15. Slotzin

"En ik dacht: *Kijk dat ben ik!*"

16. Beoordeling

Overgave op commando is een verhaal dat ik niet verwachtte. Het liet mij zien hoe makkelijk grenzen kunnen vervagen als je de grip op je leven kwijtraakt. Schelvis begint met meedoen aan wraak, later wordt ze zelf slachtoffer van precies hetzelfde soort gedrag. De grenzen tussen dader en slachtoffer vervagen. Bij dit verhaal had ik hetzelfde als dat ik bij sommige series heb, wanneer de laatste seizoenen komen: Het gaat te snel en van mij mocht het allemaal wat langzamer. Ik vind persoonlijk dat je mee kan leven met Schelvis ondanks de verkeerde keuzes die ze maakt.

17. Recensies

[Recensie 1](#): "De stijl van De Vries is compromisloos, haar taal satirisch, rauw en zwartgallig, zonder een greintje verzachting of mededogen. Elke zin snijdt scherp, doordrenkt met een bijtende ironie die niet verzacht maar blootlegt — sociale hiërarchieën, persoonlijke illusies en de kleine tragedies van het alledaagse."

[Recensie 2](#): "Ja, daar raak je toch nieuwsgierig van! Daardoor had ik ook hoge verwachtingen en die maakte het boek helemaal waar. Nadia de Vries had mij vanaf de eerste regel in het boek te pakken. En elke regel die daarop volgt is mooi, sterk, interessant, vraagt naar meer."

18.Vijf vragen

- 1. Hoe werkt het spel Overgave op Commando**
 - 2. Hoe beïnvloedt de reis naar de stad Schelvis haar leven?**
 - 3. Welke rol speelt de zee in het boek?**
 - 4. Van wat voor soort werk houdt Schelvis?**
 - 5. Bij hoeveel mensen heeft Schelvis gewoond?**
-
1. Overgave op Commando is een spel waarbij iedereen de gestrafte een opdracht mag geven en diegene mag niet weigeren.
 2. Ze leert meer over de realiteit van werk en hoe verschillende mensen denken.
 3. De zee is het grootste motief in het boek, Schelvis voelt zich gecontroleerd door de zee.
 4. Schelvis houdt van simpel werk waarvoor ze niet hoeft na te denken.
 5. Schelvis heeft bij 3 mensen gewoond: Haar moeder, Ruud, Majorie's woongroep (ze was ook een tijdje dakloos).